

[Knud Hertling.]

flere oplysninger om priser, lønninger m. v., end landsrådet gjorde, da man behandlede sagen i efteråret 1967.

Hvis landsrådets medlemmer havde været i besiddelse af de samme oplysninger dengang, som jeg er i dag, tror jeg nok, at man ville have diskuteret sagen lidt mere, end man har gjort. Hvis landsrådet havde ytret noget om, at man ønsker at gøre den grønlandske befolkning fattigere, end den er i forvejen, kunne man have haft et regulært diskussionsgrundlag. Men det har man ikke udtalt sig om. Man har nøjedes med at sige, at landsrådet behøver flere penge, og dermed var sagen afgjort.

Imidlertid tror jeg, det ville være rigtigt lige at se på, hvad der er sket inden for pris- og lønudviklingen i de foregående år, og derved forsøge at danne sig et billede af, hvad det er for nogle kategorier af befolkningen, man ønsker at hente pengene fra. Sådanne afgifter som de foreslåede siges jo at ramme alle ligeligt, eftersom det er et spørgsmål om forbrug. Hver mand, hver familie må selv bestemme, hvor stort et forbrug man skal have, hvor meget man ønsker at drikke og ryge. Her er det, det vil være rigtigt at foretage visse udregninger af, hvor meget varepriserne er steget f. eks. bare i løbet af 1966-67 i forhold til, hvad lønmodtagerne og frierhververne har opnået af forbedringer i samme periode.

Når vi ser på de sidste års almindelige prisudvikling i Grønland, viser det sig, at priserne, efter hvad jeg har kunnet regne mig til, fra ca. 1. januar 1967 til ca. 1. april 1968 er steget med ca. 9,3 pct. I samme periode har lønmodtagerne i Grønland gennemsnitlig opnået forbedringer på mellem 6,77 pct. og 8,31 pct. Heraf udgjorde pristalsstigningen imidlertid ca. 6,67 pct., således at reallønsstigningen på mellem 0,10 pct. og 1,64 pct. meget hurtigt blev ædt op af varefordrydelser.

Jeg gør opmærksom på, at pristalsstigninger jo altid halter efter de stigende varepriser, så det, vi skal hæfte os ved, er real-lønsstigningen mellem 0,10 pct. og 1,64 pct. i forhold til prisstigningen på 9,3 pct.

For frierhververnes, d. v. s. for fangernes og fiskernes vedkommende bliver regnestykket ikke meget bedre, eftersom den senest afsluttede overenskomst mellem den

kg. grønlandske handel og sammenslutningen af grønlandske fiskere og fangere ganske simpelt går ud på, at de grønlandske fiskere praktisk talt ikke får bedre priser end i 1966-67, medens priserne for de grønlandske fangere blev tilbageført til priserne i 1966, hvilket vil sige, at der gennemsnitlig skulle betales 10 kr. mindre pr. sælskind end i 1967.

Med disse tal som baggrund gad jeg vide, om alle landsrådsmedlemmer ville have anbefalet lovforslaget om afgiftsforhøjelser uden kommentar. Jeg tvivler. Denne tvivl vil jeg lade gå videre til ministeren som et spørgsmål, der må drøftes nærmere under udvalgsbehandlingen. Hvilke sociale kompensationer tænker ministeren på at foreslå for de dårligst stillede i Grønland bortset fra den forhøjelse af alders- og invaliderenten på ca. 10 pct., som landsrådet har foreslået med virkning fra 1. oktober 1968? Har regeringen i sinde at fortsætte den begyndende socialpolitik i Grønland eller at forlade den, inden den er startet for alvor, eller hvad?

Sådanne spørgsmål vil jeg gerne have besvaret i udvalget, inden jeg tager stilling til lovforslaget som helhed.

Der er meget, der skal gennemdrøftes. Vel har landsrådet brug for penge, men hvem skal betale? Hvem kan betale? I øvrigt vil jeg gerne stille det spørgsmål til ministeren, om udtrykket Vestgrønland i § 1 er korrekt. Mon ikke der skal stå Grønland? Jeg tror næppe, man vil undtage Nord- og Østgrønland i selve loven.

Ministeren for Grønland (A.C. Normann):

Jeg er i den heldige situation at kunne takke alle ordførerne for anbefaling eller velvilje over for lovforslaget, idet dog det ærede medlem hr. Knud Hertling tog nogle reservationer, som jeg skal vende tilbage til.

Det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, som også begyndte med at anbefale lovforslaget, ønskede en dato for dets ikrafttræden, og en sådan er ikke anført i forslaget. Jeg kan sige om det, at det er hensigten at sætte forslaget i kraft hurtigst muligt, og at vi fra Grønlandsministeriets side havde ønsket og ønsker, at det kunne sættes i kraft allerede pr. 1. april, men det vil jo afhænge af, hvor hurtigt behandlingen her i det høje ting vil kunne gennemføres. Det har sin